

Innehåll

Till medlemsblad 2-2018 har VoK intervjuat Sari Heikkinen, kommunikationsansvarig på SSAB Oxelösund, om den omställning SSAB genomgår för att nå sitt mål om fossilfritt stål till 2045. Vi passar även på att bjuda in till årets Värme- och kraftkonferens, den 6 november i Stockholm, samt att introducera er till en av talarna på konferensen, Anna Larsson Rosu från Feelgood. Anna kommer att tala om organisatorisk och social arbetsmiljö under konferensen. Trevlig läsning!

Värme- och kraftkonferensen 2018

VÄRME- & KRAFTKONFERENSEN
6 november 2018

SKADEGRUPPENS TEMADAG
7 november 2018

Stockholm Waterfront Congress Centre
Mer info & anmälan, se www.energiochindustridagarna.se & www.vok.nu

Den 6 november är det äntligen dags för Värme- och kraftkonferensen 2018!

Konferensen behandlar strategiska frågor och aktuella lagar och styrmedel för energibolag och svensk skogs- och processindustri. 2018 års program innehåller bland annat block om framtidens energisystem, och bränsleförsörjning samt arbetsmiljö.

Dagen efter hålls Skadegruppens temadag med fokus på drifterfarenheter och förebyggande underhåll.

Båda konferenser är en del av Energi- & Industridagarna. Parallellt med VoK:s konferenser arrangeras Matarvattenkonferensen och Sodahuskonferensen. I anslutning till konferenserna anordnas en populär leverantörsutställning.

För mer information och anmälan, se www.energiochindustridagarna.se

Välkommen med din anmälan senast torsdag 18:e oktober!

Värme- och Kraftföreningen

- en oberoende ideell förening med medlemmar från processindustri, kraftindustri och energiverk.

Social och organisatorisk arbetsmiljö – hur skapar vi en arbetsplats där människor mår och presterar på topp?

Mellan 2011 och 2017 mer än fördubblades sjukskrivningarna med anledning av psykiatriska diagnoser i Sverige och sedan 2014 är det den vanligaste orsaken till sjukskrivningar. Samtidigt upplever var tredje tjänsteman i åldern 20-35 år att hög arbetsbelastning, otydliga förväntningar och brist på avlastning innebär att deras arbete utgör en hälsorisk. Stress i arbetslivet har blivit ett samhällsproblem, för vars lösning arbetsgivare måste ta sitt ansvar. För att lyfta fokus på frågan har Värme- och kraftföreningen valt att ha ett block om arbetsmiljö under årets Värme- och kraftkonferens. I blocket är Anna Larsson Rosu är en utav talarna. Anna är psykolog och organisationskonsult på Feelgood och kommer berätta mer om organisatorisk och social arbetsmiljö och varför fokus på dessa frågor är en förutsättning för ett företags framgång. Under konferensen anordnas även en paneldiskussion på temat arbetsmiljö, där bland annat Anna deltar.

Anna är en av talarna på årets Värme- och kraftkonferens

Organisatorisk och social arbetsmiljö har att göra med hur vi mår på arbetsplatsen. Arbetsmiljön påverkas bland annat av stress, mobbing och kränkningar. En annan viktig parameter är arbetsbelastningen; har vi mycket att göra och är stressade är det lättare att bli otrevlig och utsätta någon för kränkande behandling. Det är även viktigt att vi reflekterar över hur vi pratar med varandra på arbetsplatsen samt att ha tydliga arbetsuppgifter och mål, berättar Anna. Under sitt föredrag kommer hon bland annat att förklara innebörden av den senaste föreskriften från Arbetsmiljöverket (AFS 2015:4) samt ge tips kring praktisk efterlevnad av regelverket. Föreskriften reglerar kunskapskrav, mål, arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling.

Viktigt att arbeta förebyggande med tydliga mål

För ett företag finns många fördelar med att ha en god organisatorisk och social arbetsmiljö. Utöver minskat antal sjukdagar innebär det ofta att personalen stannar på företaget längre. Glada medarbetare mår bättre, är på plats, jobbar hårdare och levererar mer. För att lyckas skapa en god organisatorisk och social arbetsmiljö är det enligt Anna viktigt att arbeta förebyggande; i sin roll på Feelgood hjälper hon därför ofta företag med att förbättra sitt systematiska arbetsmiljöarbete. En viktig del av detta är tydliga mål för att följa upp förbättringar av arbetsmiljön. Antalet sjukdagar, sjukskrivningar och personalomsättning är bra indikatorer som kan användas för detta.

Styrelsen ser fram emot detta viktiga föredrag under årets Värme- och kraftkonferens och hoppas att se många av er medlemmar där!

Värme- och Kraftföreningen

- en oberoende ideell förening med medlemmar från processindustri, kraftindustri och energiverk.

SSAB Oxelösund har inlett resan mot fossilfrihet

SSAB rustar för omställning. 5 miljoner ton koldioxid per år, dvs cirka 10 % av Sveriges totala utsläpp, ska elimineras till 2045 och nya produktionsprocesser ska utvecklas. Ett första steg mot fossilfrihet har tagits för bolagets produktionssite i Oxelösund. Här har beslut fattats om att ersätta koksverk och masugnar med produktion i ljusbågsugnar. För att få veta lite mer om allt spännande som pågår i Oxelösund och inom SSAB har Värme- och kraftföreningen intervjuat Sari Heikkinen som arbetar som kommunikationsansvarig på SSAB Oxelösund.

Framtidsplaner för SSAB Oxelösund

I mer än 100 år har SSAB producerat stål i Oxelösund. Tillverkningen sker idag via masugnar, där järnoxiden i malmen delas upp i järn och syre genom tillsats av koks. Koks produceras från kol i anläggningens koksverk. Processerna i koksverk och masugn står för merparten av SSAB:s, och därmed även Sveriges, totala fossila koldioxidutsläpp. I och med ett behov av nyinvestering och ombyggnation av befintlig anläggning ställdes bolaget nyligen inför ett vägval med betydelse i decennier framöver, berättar Sari. Valet stod mellan att satsa på återinvestering i samma teknik som används idag eller på alternativa spår för att komma bort från koleldning. Beslutet är idag fattat; SSAB ska ersätta koksverk och masugn med ljusbågsugnar i Oxelösund, och därmed minska CO₂ utsläppen till en tiondel. Anläggningen kommer därmed gå till att enbart producera stål från skrot, det vill säga återvunnen stål.

Förändringen sker i steg

Förändringarna på produktionsanläggningen i Oxelösund kommer att ske i steg. 2021 går den dispens som SSAB erhållit från stoftvillkor i BAT-slutsatserna för tillverkning av järn och stål ut. Koksverket, som är den anläggning som inte klarar villkoret, måste därmed stängas. Under en period kommer koks därmed att behöva levereras utifrån för att produktionen i masugnen ska kunna fortsätta. 2025 ska de nya ljusbågsugnarna vara på plats. De kommer därefter att köras parallellt med masugnen under ett år innan den stängs ned för gott.

Stålproduktion i ljusbågsugnar

I en ljusbågsugn smälts skrot med hjälp av elektricitet. Tekniken är utvecklad och används redan på SSAB:s anläggningar i USA. Integrering på befintlig site innebär dock en del utmaningar, vilka huvudsakligen är kopplade till anläggningens energiförsörjning, berättar Sari. Oxelösund är en integrerad verksamhet där restgaser från koksverk och masugnar idag används i andra delar av processen som kräver energi. Försörjning av ersättningsbränslen, såsom biogas eller naturgas, måste därmed tryggas. En annan stor utmaning är elförsörjning. Ljusbågsugnar kräver hög tillgänglig effekt, något som innebär att kraftförsörjningen till anläggningen måste förstärkas. I dagsläget förs en dialog med Svenska kraftnät kring leverans av högspänning direkt till anläggningen.

Koksverket i Oxelösund. Bildkälla; SSAB.

Värme- och Kraftföreningen

- en oberoende ideell förening med medlemmar från processindustri, kraftindustri och energiverk.

Fortsatta fjärrvärmeleveranser till Oxelösund

I Oxelösund täcks merparten av värmeunderlaget med fjärrvärme. Det kommunala energibolaget, Oxelö Energi, har sedan 1979 haft ett samarbete med SSAB, som levererar merparten av värmen till nätet. Leveransen består av spillvärme och värme från förbränning av gaser från koksverk och masugn. Enligt Sari kommer förändringen i produktion på SSAB inte att påverka möjligheterna till fortsatta energileveranser till Oxelösund. Som det ser ut idag nyttjas enbart en bråkdel av den värme som skulle kunna tillvaratas för fjärrvärme. Efter ombyggnationen, då inga restgaser kommer att finnas att förbränna, kommer värme istället kunna hämtas från andra processer, t ex valsverkens svalbäddar.

SSAB Oxelösund från ovan. Bildkälla: SSAB

HYBRIT- fossilfritt jungfruligt stål

Parallellt med förändringarna i Oxelösund bedriver SSAB tillsammans med Vattenfall och LKAB ett arbete för att helt eliminera utsläppen av fossil koldioxid för hela produktionskedjan från malm till stål. I processen, som kallas HYBRIT, används el för att framställa vätgas som i sin tur används för järnmalmsreduktion. I februari i år fick projektet grönt ljus för att bygga en pilotanläggning i Luleå. Projektets mål är att ha en lösning för fossilfritt stål 2035. Denna kan sedan integreras på bolagets samtliga anläggningar. Även för produktion via HYBRIT behövs ljusbågsungar, vilket innebär att anläggningen i Oxelösund kommer att vara väl förbered för framtida produktion av fossilfritt jungfruligt stål.

Tillsammans mot gemensamma mål

För SSAB ska nå sina mål om en helt förnybar produktion 2045 krävs mycket stöd och satsningar, inte bara från de inblandade företagen utan även från staten, forskningsinstitut, universitet och högskolor. Satsningarna kräver även god tillgång till fossilfri el, både för drift av ljusbågsugnar men även för produktion av fossilfri vätgas. Hur energibolag och andra aktörer med makt över framtidens energisystem agerar har därför stor betydelse för SSAB:s framgång. För att visionen ska bli verklighet är samarbete över branschgränser och mellan näringsliv, akademi och offentliga aktörer en förutsättning.

Om SSAB Oxelösund

SSAB är ett högspecialiserat globalt stålföretag som utvecklar höghållfasta stål, seghärdade stål, tunnplåt, grovplåt och rörprodukter samt konstruktionslösningar inom byggsektorn. Bolaget har produktionsanläggningar i Sverige, Finland och USA och en årlig produktionskapacitet av stål på 8,8 miljoner ton. I Sverige och Finland sker produktionen i integrerade masugnsprocesser. I USA sker skrotbaserad produktion elektriska ljusbågsugnar.

Värme- och Kraftföreningen

- en oberoende ideell förening med medlemmar från processindustri, kraftindustri och energiverk.